

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMLARI ORTAOKUL
TÜRKÇE ETKİNLİK PLANI

Gezilen Mekân	T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Sanal Müze platformu veya öğretmen tarafından seçilen arkeoloji, etnografya, resim ya da kùltürel miras müzesinin sanal koleksiyonu
Mekân Kategorisi	Sanal müzeler / dijital kùltürel miras ortamları
Sınıf	8
Ders	Türkçe
Tema	Sanat ve Estetik
Süre	40 + 40 + 40 dk. (Sanal müze bağlantısı ve çalışma formu etkinlikten önce paylaşılır.)
Disiplinler Arası İlişkiler	Fen Bilimleri, Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Sosyal Bilgiler
Amaç	Sanal müzedeki bir eseri görsel ve kùltürel bir metin olarak inceleyebilme; gözlemlenen bozulma belirtileri ile olası fiziksel, kimyasal ve biyolojik nedenleri birbirinden ayırabilme; koruma önerilerini kanıta dayalı, açık ve doğru bir Türkçeyle raporlaştırabilme; eserin dilinden özgün bir hikâye ve bir uzman görüşmesi metni oluşturabilme
Öğrenme Çıktısı / Çıktıları	T.D.8.12. Dinlediđini / izlediğini yorumlayabilme T.O.8.24. Okuduđunu değerlendirebilme T.K.8.10. Sözlü sunum yapabilme T.K.8.16. Deđerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme T.Y.8.1. Yazma sürecini yönetebilme T.Y.8.9. Yazısında karşılaştırma yapabilme T.Y.8.13. Deđerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme T.Y.8.19. Uygun bağlantı ifadelerini kullanabilme T.Y.8.20. Yazım ve noktalama işaretleriyle ilgili kuralları uygulayabilme
Anahtar Kavramlar	sanal müze, kùltürel miras, eser, koruma, konservasyon, restorasyon, gözlem, çıkarım, belirti, neden, kanıt, fiziksel değişim, kimyasal değişim, oksitlenme, nem, sıcaklık, ışık, mikroorganizma, estetik, rapor, günlük, diyalog
Araç Gereç	genel ağ bağlantılı bilgisayar / tablet, projeksiyon veya etkileşimli tahta, kulaklık, sözlük, not kâğıdı, öğretmenin hazırladığı Eser Sağlık İpucu Kartları
UYGULAMA BASAMAKLARI	

Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön bilgilerini belirlemek için aşağıdaki sorular yöneltilir. • Bir sanat eserinin "bozulduğunu" hangi görünür belirtilerden anlayabiliriz? • Çatlak, renk solması, pas, leke ve küf aynı tür değişim midir? • Bir müze eseri onarılırken yeni görünmesi mi, özgünlüğünün korunması mı daha önemlidir? • Sanal müze görüntüsünden kesin olarak neyi gözlemleyebilir, neyi yalnızca tahmin edebiliriz? • Konservasyon ile restorasyon sözcükleri sizce aynı anlama mı gelir? Cevaplar "Gözlem", "Çıkarım", "Soru" başlıkları altında sınıflandırılır. Öğretmen; gözlemi doğrudan görülen özellik, çıkarımı ise gözlemden hareketle geliştirilen açıklama olarak netleştirir.
Köprü Kurma	• Öğrencilere aynı eserin iki cümlelik betimlemesi sunulur: "Metal yüzeyde kahverengi-yeşil lekeler görülüyor.", "Eser yanlış saklandığı için tamamen çürümüştür." • Hangi cümlenin gözlem, hangisinin çıkarım olduğu; ikinci cümlede hangi kanıtların eksik bulunduğu tartışılır. "Belirti tek başına kesin neden göstermez." ilkesi vurgulanır. Öğrencilerin raporlarında "Görüntüye göre...", "Olası.", "Muhtemelen.", "Kesin karar için ek inceleme gerekir." gibi ihtiyatlı dil yapıları kullanmaları istenir.
Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	• T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sanal Müze platformu veya öğretmen tarafından belirlenen sanal müze koleksiyonu üzerinden öğrencilerle sanal müze gezisi gerçekleştirilir. • Öğrencilerden müzede yer alan eserleri dikkatli bir biçimde incelemeleri ve seçtikleri eserin künyesine ilişkin bilgileri not etmeleri istenir. • Öğrenciler, seçtikleri eserde görülen çatlak, renk değişimi, pas, leke, küf ve benzeri bozulma belirtilerini gözlemler. • Öğrencilerden gözlemledikleri belirtiler ile bu belirtilerin olası fiziksel, kimyasal veya biyolojik nedenleri arasında ilişki kurmaları istenir. • Öğrenciler, Eser Sağlık İpucu Kartlarından yararlanarak gözlemlerini ve olası nedenleri karşılaştırır ancak sanal görüntüden kesin olarak belirlenemeyecek durumları tahmin olarak ifade eder. • Öğrencilerden eserin korunmasına yönelik önerilerini kanıtlara dayalı ve açık bir Türkçeyle raporlaştırmaları istenir. • Öğrenciler, seçtikleri eserin dilinden özgün bir hikâye oluşturur ve esere ilişkin bir uzman görüşmesi metni hazırlar. • Hazırlanan metinlerde gözlem ve çıkarımın birbirinden ayrılması, uygun bağlantı ifadelerinin kullanılması, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uyulması sağlanır.

Değerlendirme	Öğrencilerin hazırladığı rapor, hikâye ve uzman görüşmesi metinleri aşağıdaki ölçütler doğrultusunda değerlendirilir. • Türkçe Anlatım ve Metin Yapısı (%30): Gözlem ve çıkarımı ayırma; açık, tutarlı ve hedef türe uygun yazma; geçiş ifadeleri, yazım ve noktalama kurallarını uygulama • Bilimsel Akıl Yürütme (%30): Belirti-neden ilişkisinin kanıtla gerekçelendirilmesi; fiziksel, kimyasal ve biyolojik süreçlerin doğru sınıflandırılması; belirsizliğin uygun biçimde belirtilmesi • Görsel, Sanat ve Kültür Okuryazarlığı (%25): Eser künyesinin doğru kullanılması; estetik özelliklerin ve kültürel bağlamın dikkate alınması; sanal müze araçlarının amaca uygun kullanılması • Koruma Etiği ve İş Birliği (%15): Özgünlüğe saygı gösterme, kanıtsız müdahaleden kaçınma, kaynak belirtme, rol paylaşımı ve sorumluluk. Akran değerlendirmesinde öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir. • Bu cümle gözlem mi, çıkarım mı? • Öneri hangi kanıta dayanıyor? • Metinde kesin olmayan bir bilgi kesinmiş gibi sunulmuş mu?
Kapanış	Öğrencilerden “Bugün bir sanat eserine yalnızca bakmadım; onu ... bakımından okudum.” cümlesini tamamlamaları istenir. Ardından öğrencilerden aşağıdaki ifadeleri tamamlayarak çıkış bileti hazırlamaları istenir. • “Kesin olarak gözlemlediğim ...” • “Olası olduğunu düşündüğüm ...” • “Kesin karar için ihtiyaç duyduğum kanıt ...” Grup raporları ve hikâyeler birleştirilerek sınıfın dijital Eser Doktorları Kliniği sergisi oluşturulur. Her ürünün yanında müze adı, eser künyesi ve çalışmanın eğitim amaçlı olduğu belirtilir.